Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheista ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla ja asetuksen (EU) 2019/942 muuttamisesta”

(COM(2021) 805 final/2–2021/0423 (COD))

”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi uusiutuvien kaasujen ja maakaasun sekä vedyn sisämarkkinoista”

(COM(2021) 804 final – 2021/0424 (COD))

ja

”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi uusiutuvien kaasujen ja maakaasun sekä vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä”

(COM(2021) 803 final – 2021/0425 (COD))

(2022/C 323/17)

Esittelijä: **Udo HEMMERLING**

Lausuntopyynnöt	Euroopan parlamentti, 17.2.2022 ja 7.3.2022
	Euroopan unionin neuvosto, 23.2.2022 ja 3.3.2022
Oikeusperusta	Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklan 1 kohta, 194 artiklan 2 kohta ja 304 artikla
Vastaava jaosto	”liikenne, energia, perusrakenteet, tietoyhteiskunta”
Hyväksyminen jaostossa	2.5.2022
Hyväksyminen täysistunnossa	19.5.2022
Täysistunnon nro	569
Äänestystulos	
(puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	184/2/2

1. **Päätelmät ja suositukset**

1.1 Venäjän Ukrainaan tekemän hyökkäyksen ja tämän seurauksena Venäjään ja Valko-Venäjään kohdistettujen pakotteiden vuoksi EU on nopeasti mukauttamassa energiapolitiikkaansa erityisesti maakaasun osalta. Euroopan komissio on esittänyt REPowerEU-suunnitelmaa koskevan tiedonannon, jossa käsitellään riippumattomuuden saavuttamista Venäjän fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä. Ensimmäiset mittavat toimet on suunniteltu toteutettaviksi jo vuonna 2022. ETSK kannattaa yleisesti tätä haastavaa lähestymistapaa ja suosittaa, että komissio laatii kaasumarkkinapakettia koskevan päivitetyn ehdotuksen uuden tilanteen huomioon ottamiseksi.

1.2 ETSK suhtautuu myönteisesti Euroopan komission aikomukseen nopeuttaa siirtymistä uusiutuviin kaasuihin, mikä on välttämätöntä ilmastonmuutoksen jatkumisen vuoksi. Niiden käyttö olisi keskitettävä aloille, joita on vaikea irrottaa hiilestä tai joilla ei vielä ole saatavilla vaihtoehtoisia teknologiaratkaisuja, kuten loppukäyttöalojen suora sähköistäminen.

1.3 Ehdotuksessa maakaasujärjestelmä ja vetyjärjestelmä määritellään kahdeksi erilliseksi järjestelmäksi. Kaasupaketin säännöt tarkoittaisivat sitä, että vaatimukset olisivat hyvin erilaiset. ETSK ei pidä näihin kahteen järjestelmään sovellettavia erilaisia ja rajoittavia vaatimuksia oikeasuhtaisina. Yhteisen sääntelyn avulla toteutettavan kahden järjestelmän yhteisestä kehittämisestä, käytöstä ja ylläpidosta saatavia synergiaetuja tulisi hyödyntää.

1.4 ETSK katsoo, että uusiutuvilla kaasuilla tulisi pystyä käymään täysimääräisesti kauppaa yhteismarkkinoilla. Sen vuoksi olisi alusta alkaen otettava käyttöön yhtenäinen EU:n laajuinen järjestelmä kaasun laatua ja kestävyyttä koskeville normeille.

1.5 ETSK korostaa biometaanin erityistä roolia kehitettäessä uusiutuvan kaasun laajempaa tarjontaa kiertotaloutta ja alueellista lisäarvoa varten. Tämä hyödyttäisi myös kestävää maataloutta vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä.

1.6 Fossiiliset metaanipäästöt ovat aliraportoituja. ETSK on hyvin tietoinen siitä, että suurin osa metaanivuodoista tapahtuu EU:n ulkopuolella, minkä vuoksi asetuksessa on otettava käyttöön metaanin tuontia koskeva EU:n suorituskykystandardi.

2. **Yleiskatsaus Euroopan komission ehdotuksiin**

2.1 Euroopan komission joulukuussa 2021 esittämät kolme ehdotusta ovat osa 55-valmiuspakettia, jolla pyritään nopeuttamaan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä vuoteen 2030 mennessä ja etenemään kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä. Tavoitteena on mukauttaa EU:n kaasumarkkinasääntöjä uusiutuviin ja vähähiilisiin kaasuihin siirtymistä varten ja laajentaa näitä sääntöjä kattamaan EU:n vetymarkkinat.

2.2 Viimeksi kaasumarkkinoiden sääntelykehystä mukautettiin huomattavasti vuonna 2009. Tähän asti pääpaino on ollut tehokkuuteen, kauppaan, verkkoihin, kilpailuun ja kuluttajavalistukseen liittyvissä sääntelykysymyksissä. Tätä ollaan nyt laajentamassa radikaalisti uusiutuviin energialähteisiin siirtymistä koskevilla säännöillä.

2.3 Etusija annetaan markkinoilla oleville uusiutuville, hiilinegatiivisille, hiilivapaille ja/tai vähähiilisille kaasuille.

2.4 Tarkoituksena on perustaa ja kehittää vedyn sisämarkkinat ja vetyverkko EU:n kaasumarkkinoita koskevien sääntöjen mukaisesti. Komissio ehdottaa kuitenkin, että nykyisen kaasuverkon ja tulevan vetyverkon ei pidä olla yhden ainoan operaattorin vastuulla. Tätä ehdotusta sovelletaan myös silloin, kun olemassa oleva kaasuverkonhaltija kehittää myös vetyverkon (ns. horisontaalinen eriyttäminen).

2.5 Lisäksi ehdotetaan ensimmäistä kertaa asetusta metaanipäästöjen vähentämisestä kaasualalla. Näin energia-alan metaanipäästöjen seurantaa ja vähentämistä koskeva EU:n metaanistrategian tavoite konkretisoidaan erityisiksi säännöiksi.

3. **Päivitystarve Venäjän Ukrainaa vastaan kohdistaman hyökkäyksen jälkeen**

3.1 Venäjän hyökkäys Ukrainaan aiheuttaa valtavaa kärsimystä Ukrainan kansalle. Ukrainalaisten siviili- ja sotilaallista vastarintaa on tuettava. Venäjän federaatioon ja Valko-Venäjään kohdistuvien pakotteiden seurauksena Euroopan unionin energiapolitiikkaa olisi tarkistettava erityisesti Venäjältä tuotavan maakaasun osalta.

3.2 Euroopan komissio esitti maaliskuussa 2022 uuden suunnitelman riippumattomuuden saavuttamiseksi Venäjän fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä (REPowerEU). Euroopan taloudelle ja yhteiskunnalle on äärimmäisen haastavaa vähentää Venäjän kaasun kysyntää kahdella kolmanneksella tämän vuoden loppuun mennessä. Tiedonannossa käsitellään monia energiavarmuutta, kaasun varastointia, energian hintoja ja biometaania koskevia uusia painopisteitä, jotka liittyvät joulukuussa 2021 annettuun kaasumarkkinapakettiin. Olisi keskusteltava pakollisesta välineestä, jolla lisätään uusiutuvan kaasun, myös biometaanin, käyttöä.

3.3 Johdonmukaisen kaasumarkkinapolitiikan varmistamiseksi ETSK suosittaa, että komissio laatii päivitetyn ehdotuksen tästä kaasumarkkinapaketista. Siihen olisi sisällyttävä ehdotus kaasu- ja vetyinfrastruktuurin lupamenettelyjen nopeuttamisesta.

4. **Yleishuomiot**

4.1 ETSK suhtautuu myönteisesti Euroopan komission aikomukseen nopeuttaa siirtymistä uusiutuviin kaasuihin, mikä on välttämätöntä ilmastonmuutoksen jatkumisen vuoksi. Kaasualan on edistettävä merkittävästi hiilestä irtautumista ja alojen yhteenliittämistä vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti. Siirtymässä tarvitaan myös vähähiilisiä kaasuja, ja tässä

yhteydessä on täytettävä tiukat kestävyysvaatimukset. Niiden käyttö olisi keskitettävä aloille, joita on vaikea irrottaa hiilestä tai joilla ei vielä ole saatavilla vaihtoehtoisia teknologiaratkaisuja, kuten loppukäyttöalojen suora sähköistäminen.

4.2 ETSK on tietoinen EU:n ilmastolakiin kirjatusta ilmastoneutraaliutta koskevasta sitoumuksesta. Tämän sitoumuksen pohjalta EU:n politiikoissa olisi otettava huomioon sähkö- ja kaasujärjestelmien erityiset edut. Sähköverkoissa voidaan siirtää uusiutuvaa aurinko- ja tuulivoimaa vähäisin muuntohäviöin. Kaasuverkoissa voidaan käyttää suuria varastoja ja tarjota pitkän matkan siirtoja. Kaasun osalta markkinoilla on annettava etusija uusiutuville kaasuille ja vähemmässä määrin vähähiilisille kaasuille. Erityisesti olisi painotettava vetyä sellaisilla aloilla, joilla hiilestä irtautuminen on vaikeaa, kuten teräs-, sementti- ja keramiikkatuotanto sekä kaukoliikenne.

4.3 Koska hiilidioksidi pysyy ilmakehässä pitkään, on varmistettava EU:n ilmastolaissa vahvistettu sitova ilmastoneutraaliustavoite vuoteen 2050 mennessä. Lisätoimenpiteitä on toteutettava, jos tämä tavoite jää tulevina vuosina saavuttamatta, erityisesti jos käy ilmi, että energia-alan metaanipäästöillä on nykyarviota suurempi vaikutus ilmastoon.

4.4 Tehokkaita kaasuverkkoja ja -varastoja – ja tulevaisuudessa vetyverkkoja ja -varastoja – tarvitaan, koska ne ovat tärkeä osa varmaa ja kohtuuhintaista energiahuoltoa. Niitä olisi kehitettävä sähköjärjestelmää täydentävällä tavalla. Tällä tavoin kaasu- ja vetyala voi auttaa vähentämään riippuvuutta Venäjän fossiilisista polttoaineista.

4.5 Uusiutuviin kaasuihin siirtymisen nopeuttaminen voi auttaa monipuolistamaan kaasuntoimituksia Euroopan unionissa. Fossiilisille polttoaineille asetetut hiilen hinnat edistävät siirtymistä uusiutuviin kaasuihin.

4.6 Euroopan komission ehdotusten tarkoituksena on helpottaa ja laajentaa uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen, myös vedyn, pääsyä yhteismarkkinoille. ETSK pitää tätä lähestymistapaa asianmukaisena, mutta kyseenalaistaa sen riittävyyttä uusiutuvien kaasujen läpimurron saavuttamiseksi. ETSK ehdottaakin, että uusiutuvien kaasujen syöttämiselle verkkoihin annetaan nimenomainen oikeudellinen etusija. Joissakin jäsenvaltioissa sähköalalla on vastaavia syöttöprioriteettisääntöjä, jotka voisivat toimia siirtymässä mallina.

4.7 ETSK katsoo, että nykyistä kaasuinfrastruktuuria on käytettävä ja kehitettävä tarpeen mukaan ilmastoneutraaliuden tavoitteen saavuttamiseksi. Komitea kannattaa erityishuomiota vetymarkkinoiden ja -verkon luomiseen. ETSK epäilee tässä yhteydessä tarvetta erottaa tiukasti toisistaan maakaasu- ja vetyverkot kilpailulainsäädännön mukaisesti.

4.8 Ehdotuksessa määritellään kaksi erillistä järjestelmää: kaasujärjestelmä, jossa olisi siirryttävä fossiilisesta kaasusta uusiutuvaan kaasuun, ja vetyjärjestelmä. Kaasupakettiin sisältyvät säännöt tarkoittaisivat, että molempiin järjestelmiin sovellettavat vaatimukset olisivat hyvin erilaiset. Tämä estäisi tekniset ja taloudelliset synergiat näiden kahden järjestelmän välillä. ETSK pohtii, ovatko näihin kahteen järjestelmään sovellettavat erilaiset ja rajoittavat vaatimukset tarpeen ja oikeasuhtaisia. Yhteisen sääntelyn avulla toteutettavan kahden järjestelmän yhteisestä kehittämisestä, käytöstä ja ylläpidosta saatavia synergiaetuja tulisi hyödyntää. Erillisten paikallisten verkko-osuuksien yhdistämisen olisi oltava mahdollista ja toteutettavissa.

4.9 Euroopan komission ehdotusten tavoitteena on mahdollistaa markkinoiden nopea kehittäminen niin sanotulle vähähiiliselle vedylle ja aidosti uusiutuvalle vedylle. Tällä laaja-alaisella lähestymistavalla pyritään vedyn nopeaan ja kilpailukykyiseen kasvuun markkinoilla. ETSK:n mielestä on varmistettava, että aidosti uusiutuva vety asetetaan edelleen etusijalle fossiilisilla polttoaineilla tuotettuun vetyyn nähden.

4.10 Elektrolyysi ja höyryreformointi ovat tunnetuimpia ja vakiintuneimpia kemiallisia prosesseja vedyn tuottamiseksi. Lisäksi voidaan käyttää pyrolyysiä ja biologisia prosesseja (fermentaatio) sekä biokaasun prosessoinnista peräisin olevaa biogeenistä hiilidioksidia. Prosessista riippuen uusiutuvan vedyn tuotantoon voidaan käyttää erilaisia energialähteitä tai raaka-aineita, kuten uusiutuvaa sähköä, uusiutuvaa kaasua tai jopa kestävyysperiaatteiden mukaista biomassaa. Vetytalouden luomisen odotetaan näin ollen johtavan teknologioiden ja laitoskokojen yhdistelmiin. Avaruudesta peräisin olevan vedyn hankinta on myös vaihtoehto, joka olisi otettava huomioon.

4.11 ETSK suosittaa periaatteessa, että vetytalouden kehittämiseksi luodaan avoin markkinarakenne, jossa otetaan erityisesti huomioon pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset). Tämä tarkoittaa, että uusiutuvaa kaasua tai vetyä voidaan tuottaa paikallisesti uusiutuvista energialähteistä tuotetusta sähköstä, biogeenisistä jäämistä ja jätteistä tai kierrätysmateriaaleista. Tämä edellyttää yhdenvertaista pääsyä verkkoihin ja markkinoille. Lisäksi olisi kiinnitettävä erityistä huomiota pienempiin toimijoihin ja markkinoille tulijoihin (myös energiayhteisöihin), jotka tuottavat uusiutuvia kaasuja, esimerkiksi biometaania. Kaasumarkkinoille tulevat pienet ja uudet toimijat tarvitsevat erityistä tukea, koska niiden on tehtävä suuria investointeja, joiden kannattavuus on suhteellisen alhainen. Ainakin näillä operaattoreilla olisi oltava taattu pääsy jakeluverkkoihin.

4.12 ETSK korostaa biometaanin erityistä roolia kehitettäessä uusiutuvan kaasun laajempaa tarjontaa. Euroopan komissio asetti maaliskuussa 2022 biometaanille uuden, vuoteen 2030 mennessä saavutettavan 35 miljardin kuutiometrin tavoitteen. Edelleen on monia käyttämättömiä biomassan lähteitä, jotka eivät kilpaile kestävän elintarviketuotannon ja luonnonsuojelutavoitteiden kanssa. Maatalouden sivutuotteiden ja jäämien käyttö biometaania varten auttaa alaa vähentämään ilmastopäästöjä. Tämä myös tarjoaa viljelijöille lisälannoitteita, mikä on lisäaskel kohti kiertotaloutta ja alueellista lisäarvoa.

4.13 Työntekijöiden ja ympäristön suojelemiseksi on jo vahvistettu tiukat kaasua ja vetyä koskevat turvallisuusnormit. Kun vedyn käyttö lisääntyy tulevaisuudessa, ehkäisevien toimenpiteiden merkitys kasvaa entisestään.

5. **Erityishuomiot**

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi uusiutuvien kaasujen ja maakaasun sekä vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä

5.1 Direktiivin 2 artiklassa annetaan uusi määritelmä ”vähähiiliselle vedylle”. ”Vähähiilisen kaasun” ja ”vähähiilisten polttoaineiden” määritelmät perustuvat uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin määritelmiin. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiselle asetetaan 70 prosentin vähimmäisraja. ”Vähähiilisen vedyn” määritelmää olisi tarkasteltava uudelleen sen selvittämiseksi, estääkö tämä siirtymisen uusiutuviin kaasuihin. Yhtäältä näyttää siltä, että niin sanottu sininen vety (eli hiilidioksidi talteen ottaen maakaasusta tuotettu vety) on tarpeen vedyn merkittävän tuotannon saavuttamiseksi nopeasti. Toisaalta tarvetta kehittää ”aidosti” uusiutuvan vedyn tuotantoa ei saa haitata tai viivästyttää suosimalla vähähiilistä vetyä. Molemmat näkökohdat olisi otettava direktiivissä huomioon. Näin ollen etusijalle olisi asetettava uusiutuvat kaasut.

5.2 Direktiivin 8 artiklassa säädetään uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen sertifioinnista. Uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin mukaisesti tämä tapahtuu käyttäen ainetasejärjestelmää, joka on jo otettu käyttöön uusiutuvien polttoaineiden osalta liikennealalla. Kaasuteollisuus katsoo, että erilaiset kansalliset todentamisjärjestelmät luovat esteitä uusiutuvien kaasujen rajatylittävälle kaupalle. ETSK:n mielestä uusiutuvien kaasujen koko ketjun kattava sertifiointi on tarpeen, ja komitea ehdottaa siksi, että alusta alkaen otetaan käyttöön yhtenäinen EU:n laajuinen järjestelmä kaasun laatua ja kestäväpohjaisuutta koskeville normeille. Siihen olisi sisällytettävä päivitetyt alkuperätakuut, jotka sisältävät myös kasvihuonekaasuja koskevat tiedot ja kestävyyskriteerit. Tämä lisää kaasumarkkinoiden likviditeettiä hiilestä irtautumisen edetessä.

5.3 Direktiivin 13 ja 14 artiklassa vahvistetaan ensimmäistä kertaa ”aktiivisia asiakkaita” (tuottajakuluttajia) ja energiayhteisöjä koskevat säännöt. ETSK on tyytyväinen siihen, että komissio on omaksunut komitean kannan ([1]). Tämä tarjoaa asiakkaille monipuolisen kaasuntoimitusvalikoiman ja lisää kilpailua kaasumarkkinoilla. Lisäksi tuottajakuluttajat ja energiayhteisöt vauhdittavat alueellista tai maaseudun kehitystä ja edistävät energia-alan digitalisaatiota.

([1]) Lausunto TEN/761 – Energian hinnat (EUVL C 275, 18.7.2022, s. 80).

5.4 Direktiivin 27 artiklassa säädetään, että fossiilisen kaasun toimitussopimukset on irtisanottava vuoteen 2049 mennessä tai niiden kesto ei saa ylittää tätä määräaikaa. ETSK epäilee, onko päättymispäivän asettaminen lainsäädännössä hyvä ajatus tiettyjen yksityisen sektorin toimitussopimusten osalta, koska se voi olla vastoin markkinatalouden tarjonnan ja kysynnän periaatetta. Toisaalta vuosi 2049 on liian myöhäinen ajankohta ollakseen johdonmukainen EU:n ilmastolaissa vahvistetun ilmastoneutraaliuden sitovan tavoitteen kanssa ja kun otetaan huomioon, että kasvihuonekaasut pysyvät pitkään ilmakehässä. Jos komissio päättää pitää kiinni irtisanomisajankohdan määräämisestä, päättymispäivän olisi oltava noin kymmenen vuotta aikaisemmin, jotta voimme täyttää ympäristösitoumuksemme ja ottaa erityisesti huomioon REPowerEU-suunnitelman, jossa asetetaan etusijalle välttämätön siirtyminen uusiutuvaan energiaan.

5.5 Direktiivissä (62 artikla ja sitä seuraavat artiklat) säädetään maakaasuverkkoja koskevien säännösten mukaisesti myös vedyn tuottajien ja kaupankävijöiden, vetyverkkojen haltijoiden ja varastointilaitteistojen haltijoiden eriyttämisestä. ETSK kannattaa tätä kilpailuun perustuvaa toimintatapaa, mutta huomauttaa, että se voi estää aikakriittisiä aloitteita vetyverkkojen rakentamiseksi. Direktiivissä säädetään poikkeussäännöistä, joita sovelletaan vuoden 2030 loppuun. Näiden poikkeusten soveltamisajan pidennystä tulisi siis harkita. Vaatimus maakaasu- ja vetyverkonhaltijoiden oikeudellisesta eriyttämisestä vaikeuttaisi ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavan infrastruktuurin muuntamista ja rakentamista. Yksi tapa irrottaa kaasuala hiilestä on mukauttaa ja muuntaa nykyinen kaasuinfrastruktuuri puhtaan vedyn siirtoa varten. ETSK katsookin, että vetyverkon osalta olisi syytä keskustella eriyttämissääntöihin tehtävistä poikkeuksista. Kuten maakaasuverkkoa koskevissa säännöksissä, vetyverkkoa koskevissa säännöksissä olisi myös erotettava toisistaan siirto- ja jakeluverkkotasot ja vahvistettava erityiset eriyttämisvaatimukset.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi uusiutuvien kaasujen ja maakaasun sekä vedyn sisämarkkinoista (uudelleenlaadittu)

5.6 Tarkistetun kaasuasetuksen 4 artiklaan sisältyy sääntö, jonka mukaan jäsenvaltio voi sallia varojen siirtoja maakaasua ja vetyä koskevien säänneltyjen palvelujen välillä. ETSK hyväksyy tämän menettelytavan.

5.7 Asetuksessa (6 artikla ja sitä seuraavat artiklat) säädetään syrjimättömästä pääsystä vetyverkkoihin ja -varastoihin maakaasuverkkoja koskevien sääntöjen mukaisesti. ETSK kannattaa tätä menettelytapaa.

5.8 Asetuksen 16 artiklassa säädetään uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen verkkotariffialennuksista. Komitea kannattaa tätä ehdotusta.

5.9 Asetuksen 20 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden välisessä kaasunsiirrossa on hyväksyttävä kaasuvirtaukset, joissa vetypitoisuus on enintään 5 prosenttia. ETSK katsoo, että olisi tarkasteltava uudelleen, voisiko maakaasuverkkoon sekoitetun vedyn määrä ylittää viisi prosenttia, kun samalla varmistetaan, että verkosto toimii teknisesti sujuvasti. Näin helpotettaisiin uusiutuvien kaasujen markkinoiden kasvua sekoittamisen avulla.

5.10 Asetuksessa (39 artikla ja sitä seuraavat artiklat) säädetään vetyverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston (ENNOH) asteittaisesta perustamisesta. Maakaasun ja vedyn välisten mahdollisten synergioiden vuoksi tämä olisi järjestettävä tiiviissä yhteistyössä nykyisen Kaasu-ENTSOn kanssa. ETSK korostaa tämän verkoston tärkeää roolia EU:n vedyn sisämarkkinoiden luomisessa. Tässä yhteydessä on varmistettava, että verkosto on avoin uusille toimijoille. Pk-yritysten erityiset kilpailuintressit on otettava huomioon.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla

5.11 Maailmanlaajuisesti EU:n osuus metaanipäästöistä on vain 5 prosenttia [2]. Suurin osa maakaasun tuonnista aiheutuvista metaanipäästöistä on peräisin EU:n ulkopuolelta. Energian tuonnin huomioon ottava kansainvälinen lähestymistapa on edelleen olennaisen tärkeä energia-alan metaanipäästöjen torjumiseksi.

[2] Ks. asiakokonaisuuteen TEN/725 kuuluva lausunto – Metaanistrategia (EUVL C 220, 9.6.2021, s. 47).

5.12 ETSK katsoo, että EU:n kehys metaanipäästöjen rajoittamiseksi tai vähentämiseksi energia-alalla on hyvä ajatus. Olisi huolehdittava siitä, että kaasualan tarkkailuvaatimukset ovat toteutettavissa esimerkiksi päästötietojen mittaamisen, raportoinnin ja todentamisen kannalta. Tähän olisi sisällyttävä asianmukaisten tarkastusmääräaikojen asettaminen laitoksille niiden teknisen kunnon ja iän mukaisesti. Olisi otettava huomioon olemassa olevat teollisuuden aloitteet päästöjen vähentämiseksi (öljy- ja kaasualan metaanipäästöjä koskeva kumppanuus (OGMP)) sekä tarve tehostaa kansainvälistä yhteistyötä esimerkiksi metaanilupauksen sekä ilmastoa ja puhdasta ilmaa koskevan koalition kaltaisten aloitteiden puitteissa.

5.13 Suuri osa fossiilisia metaanipäästöjä koskevista tiedoista on tällä hetkellä aliraportoitua. ETSK suhtautuu myönteisesti tarkkailua, raportointia ja todentamista koskeviin ehdotuksiin erityisesti siltä osin, kun niitä sovelletaan kaasuputkien varrella tapahtuvien vuotojen estämiseen. Kansainvälisen metaanipäästöjen seurantakeskuksen (IMEO) kaltaisia aloitteita sekä satelliittiteknologian käyttöä tällaisten vuotojen havaitsemiseen olisi virtaviivaistettava ja priorisoitava. EU:ssa olisi kiellettävä perusteettomat tuuletus- ja soihdutuskäytännöt. Poikkeukset tästä säännöstä olisi rajoitettava hätätilanteisiin ja turvallisuuteen liittyviin tilanteisiin. Biometaanin osalta useat EU:n jäsenvaltiot ovat jo toteuttaneet teknisiä ja lainsäädännöllisiä seuranta- ja välttämistoimenpiteitä. Tämä voisi auttaa arvioimaan metaanipäästöjä fossiilisten polttoaineiden käytön aikana.

5.14 ETSK on hyvin tietoinen siitä, että suurin osa metaanivuodoista tapahtuu EU:n ulkopuolella, minkä vuoksi metaanin tuontia koskevan EU:n suorituskykystandardin täytäntöönpano ja sen noudattamisen valvonta on välttämätöntä. Tällaisessa tuontistandardissa olisi asetettava vertailuarvo hyväksyttäville tuotantoketjun alkupään päästöille. Tätä standardia olisi jo ryhdyttävä kehittämään tämän asetuksen nojalla. Lisäksi olisi harkittava alkupään metaanipäästöjen sisällyttämistä hiilidioksidipäästöjen hinnoittelujärjestelmään.

5.15 Metaanipäästöjen vähentämistä koskevassa ehdotuksessa keskitytään energia-alaan. ETSK muistuttaa maatalouden metaanipäästöjen merkityksestä. Kuten komission metaanistrategiassa todetaan, viljelijöitä olisi tuettava metaanipäästöjen vähentämisessä. Tähän voisi sisältyä yhteiseen maatalouspolitiikkaan sisällytettävä toimeksianto tarjota toimenpiteitä, joilla viljelijöitä palkitaan metaanipäästöjen vähennyksistä.

Bryssel 19. toukokuuta 2022.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean puheenjohtaja
Christa SCHWENG